

รายละเอียดของรายวิชา

วิทยาลัย การแพทย์แผนตะวันออก

หลักสูตร วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการแพทย์แผนตะวันออก

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ORM 471	การฝึกประสบการณ์วิชาชีพเภสัชกรรมไทย 1 (Professional Training in Thai Pharmacy I)		3(0-18-9)
วิชาบังคับร่วม	-		
วิชาบังคับก่อน	-		
ภาคการศึกษา	2/2567		
กลุ่ม	11		
ประเภทของวิชา	☐ วิชาปรับพื้นฐาน ☐ วิชาศึกษาทั่วไป ☒ วิชาเฉพาะ ☐ วิชาเลือกเสรี		
อาจารย์ผู้รับผิดชอบ	ดร.พท.นันทพงศ์ จำทอง	☒ อาจารย์ประจำ	☐ อาจารย์พิเศษ
	อ.พท.สมพร ผลกระโทก	☒ อาจารย์ประจำ	☐ อาจารย์พิเศษ
	อ.พท.สันหจุทา พวงมาลา	☒ อาจารย์ประจำ	☐ อาจารย์พิเศษ
	อ.พท.สมพร ผลกระโทก	☒ อาจารย์ประจำ	☐ อาจารย์พิเศษ
	ดร.ภญ.ยุพาภรณ์ สำเภพันธ์	☒ อาจารย์ประจำ	☐ อาจารย์พิเศษ
	ภญ.รัตติยา ตั้งบุษเกียรติ	☒ อาจารย์ประจำ	☐ อาจารย์พิเศษ
สถานที่สอน	ดร.พท.นันทพงศ์ จำทอง	☒ อาจารย์ประจำ	☐ อาจารย์พิเศษ
	ห้อง 4/1-203, 204	☒ ในที่ตั้ง	☐ นอกที่ตั้ง
	วิทยาลัยการแพทย์แผนตะวันออก		
วันที่จัดทำ	2 มกราคม 2568		

หมวดที่ 2 วัตถุประสงค์

1. วัตถุประสงค์ของรายวิชา

นำความรู้ทักษะที่ได้จากการศึกษามาปฏิบัติงานด้านเภสัชกรรมไทย ในการเลือก เก็บรักษา การปรุงยาตามหลักการปรุงยาแผนโบราณ การอนุรักษ์แหล่งที่มาของสมุนไพรตามภูมิปัญญาหมอพื้นบ้าน/แพทย์แผนไทย และการพัฒนาทักษะในการสื่อสารกับแพทย์แผนไทยและผู้ใช้บริการสุขภาพ ไม่ต่ำกว่า 160 ชั่วโมง สามารถอธิบายขั้นตอนสำคัญในการดำเนินการได้ และมีรายการฝึกปฏิบัติงานด้านเภสัชกรรมไทย/แพทย์พื้นบ้านไทย จำนวนทั้งหมดไม่น้อยกว่า 2 คำรับ ภายใต้การดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษา

2. ผลลัพธ์การเรียนรู้ของรายวิชา (Course Learning Outcomes: CLOs) :

- 1) นักศึกษามีทักษะปฏิบัติในการเลือก เก็บรักษา การปรุงยาตามหลักการปรุงยาแผนโบราณ
- 2) นักศึกษามีทักษะการสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพกับแพทย์แผนไทยและผู้ใช้บริการสุขภาพ

หมวดที่ 3 การพัฒนาผลการเรียนรู้

การพัฒนาผลการเรียนรู้ในมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านที่มุ่งหวัง มีดังต่อไปนี้

1. สรุปลักษณะความรู้หรือทักษะที่ต้องการจะพัฒนาจากประสบการณ์ที่ได้จากการฝึกภาคสนาม/ฝึกในสถานประกอบการ

- 1) สามารถปฏิบัติทักษะการแพทย์แผนไทยอย่างเป็นองค์รวมโดยประยุกต์ใช้ศาสตร์และศิลปะทางการแพทย์แผนไทยในการปรุงยาตามหลักการปรุงยาแผนโบราณ
- 2) สามารถปฏิบัติกรแพทย์แผนไทยโดยคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และความหลากหลายทางวัฒนธรรม
- 3) แสดงภาวะผู้นำในการปฏิบัติงาน บริหารทีมการแพทย์แผนไทย ทีมสหสาขาวิชาชีพ
- 4) สามารถสื่อสารและสร้างสัมพันธภาพกับผู้ใช้บริการสุขภาพได้อย่างเหมาะสมตามจรรยาบรรณวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

2. อธิบายกระบวนการหรือกิจกรรมต่างๆ ที่จะพัฒนาความรู้หรือทักษะในข้อ 1

- 1) การประเมินโดยอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านความตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบงานที่มอบหมายและความรู้ในวิชาชีพ
- 2) การประเมินการนำเสนอผลการฝึกปฏิบัติงาน

3) เล่มรายงานการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเกษตรกรรมไทย

3. วิธีการที่จะใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ในมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านที่เกี่ยวข้อง

1) คุณธรรม จริยธรรม

วิธีการประเมินผลการเรียนรู้

- ประเมินโดยอาจารย์ผู้ดูแลการฝึกปฏิบัติงาน อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา โดยการสังเกตพฤติกรรม และการแสดงออกระหว่างฝึกงาน โดยมีการบันทึกผลการประเมินและมีหลักฐานแจ้งให้นักศึกษาทราบด้วยทุกครั้ง

- ประเมินความซื่อสัตย์จากการพูดคุย สัมภาษณ์เพื่อนร่วมงาน และผู้เกี่ยวข้องพร้อมมีรายงานผลการฝึกปฏิบัติงานเกษตรกรรมไทยประกอบการประเมินผล

- พฤติกรรมการเข้าปฏิบัติงาน และส่งงานที่ได้รับมอบหมายตรงเวลา

2. ความรู้

วิธีการประเมินผลการเรียนรู้

- ประเมินจากผลการฝึกปฏิบัติงาน โดยผู้เกี่ยวข้อง เช่น อาจารย์ผู้ดูแลการฝึกปฏิบัติงานและอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา

- ประเมินผลจากการตรงต่อเวลาในการส่งงานรายงาน การนำเสนอผลการฝึกปฏิบัติงาน โดยพิจารณาความถูกต้องสมบูรณ์ของงานที่ได้รับมอบหมาย โดยมีการกำหนดแบบฟอร์มให้ทำการบันทึก

3. ทักษะทางปัญญา

วิธีการประเมินผลการเรียนรู้

- ประเมินผลจากผลงานที่ได้รับมอบหมายตามหัวข้อที่กำหนด โดยอ้างอิงทฤษฎีในวิชาที่เกี่ยวข้อง และควรนำมาเป็นพื้นฐานในการทำงาน

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

วิธีการประเมินผลการเรียนรู้

- ประเมินจากการสังเกตพฤติกรรม จากการสัมภาษณ์ผู้ร่วมงานหรือผู้เกี่ยวข้อง

- ประเมินจากการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และการได้รับการยอมรับจากเพื่อนร่วมงานหรือผู้เกี่ยวข้อง

5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

วิธีการประเมินผลการเรียนรู้

- ประเมินจากการนำเสนอผลงาน สรุปผลการฝึกปฏิบัติงานและการให้บริการ

- ประเมินจากรายงานบันทึกผลการรักษาจากงานที่มอบหมาย

- ประเมินจากผลการแก้ปัญหาโดยเน้นความถูกต้องและเหมาะสม

6. ทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ

วิธีการประเมินผลการเรียนรู้

- ประเมินจากการนำเสนอผลงาน สรุปผลการฝึกปฏิบัติงานและการให้บริการ
- ประเมินจากรายงานบันทึกผลการฝึกปฏิบัติงานภายใต้การตรวจประเมินจากอาจารย์ผู้ดูแลการฝึกปฏิบัติงาน
- ประเมินจากผลการแก้ปัญหาโดยเน้นความถูกต้องและเหมาะสม

หมวดที่ 4 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายโดยทั่วไปของประสบการณ์ภาคสนามหรือคำอธิบายรายวิชา

เป็นวิชาที่มีการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติทางแพทย์แผนไทย โดยประมวลและประยุกต์ความรู้ทางวิชาชีพ เพื่อมุ่งเน้นให้นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจถึงบทบาทของงาน และความรับผิดชอบของวิชาชีพที่เป็นจริง ฝึกฝนจนเกิดทักษะในการตรวจคุณภาพวัตถุดิบ การเตรียมเครื่องยา การปรุงยา และการควบคุมคุณภาพยา ภายใต้การควบคุมดูแลของอาจารย์แพทย์แผนไทย รวมถึงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ อีกทั้งนักศึกษายังสามารถนำความรู้ไปใช้ในการสอบใบประกอบวิชาชีพด้านเภสัชกรรมไทยได้

2. กิจกรรมของนักศึกษา

การฝึกปฏิบัติเภสัชกรรมไทยในการปรุงยาตามหลักการปรุงยาแผนโบราณ เพื่อเพิ่มประสบการณ์ในช่วงระยะเวลาต่อเนื่องกันตลอดเทอม โดยนักศึกษาต้องฝึกประสบการณ์อย่างเต็มที่ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ต่างๆ ให้กับตนเองตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา

3. รายงานหรืองานที่นักศึกษาได้รับมอบหมาย

- รายงานหรืองานที่ได้รับมอบหมาย กำหนดส่ง
- รายงานบันทึกการฝึกงานวิชาชีพเภสัชกรรมไทย
- รายงานการปรุงยา และงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

4. การติดตามผลการเรียนรู้การฝึกประสบการณ์ภาคสนามของนักศึกษา

จัดประชุมผู้เกี่ยวข้องในการฝึกปฏิบัติงาน ให้นักศึกษานำเสนอผลการเรียนรู้และประสบการณ์ที่ได้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักศึกษา จากนั้นนำผลการประเมินมานำเสนออภิปราย เพื่อเป็นแนวทางในการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษารุ่นต่อไป

5. หน้าที่และความรับผิดชอบของพนักงานพี่เลี้ยงในสถานประกอบการที่ดูแลกิจกรรมในภาคสนาม

- 1) แนะนำนักศึกษาเกี่ยวกับกฎระเบียบ ข้อปฏิบัติ ในการฝึกปฏิบัติงาน
- 2) แนะนำเครื่องมือ เครื่องใช้ รวมถึงอุปกรณ์ต่างๆ ที่สามารถนำมาใช้เพื่อการฝึก

- 3) แนะนำบุคคลที่เกี่ยวข้อง หรือที่ต้องประสานงานและทำงานร่วมกัน
- 4) ติดตามความก้าวหน้า และประเมินผลการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษา
6. **หน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา/อาจารย์นิเทศ**
 - 1) ประสานและร่วมวางแผนการฝึกปฏิบัติงานกับอาจารย์ผู้ดูแลการฝึกปฏิบัติงาน
 - 2) สังเกตการณ์การฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษา
 - 3) แนะนำหรือให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาให้มีทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น
 - 4) ประเมินผลการฝึกปฏิบัติงาน
 - 5) ปรับปรุงแผนงานการฝึกปฏิบัติงานเป็นระยะ
7. **การเตรียมการในการแนะแนวและช่วยเหลือนักศึกษา**
 - 1) จัดปฐมนิเทศแนะนำนักศึกษาก่อนการฝึกปฏิบัติงานพร้อมแจกคู่มือการฝึกปฏิบัติงาน
 - 2) จัดช่องทางสำหรับอาจารย์และเจ้าหน้าที่ประสานงาน รับแจ้งเหตุด่วน กรณีต้องการความช่วยเหลือ เช่น หมายเลขโทรศัพท์ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์
 - 3) จัดอาจารย์ที่ปรึกษาตามความเชี่ยวชาญทางแพทย์แผนไทยในด้านต่าง ๆ เพื่อให้คำปรึกษาเฉพาะด้านในการแก้ไขปัญหา
8. **สิ่งอำนวยความสะดวกและการสนับสนุนที่ต้องการจากสถานที่ที่จัดประสบการณ์ภาคสนาม/สถานประกอบการ**
 - 1) สถานที่ฝึกปฏิบัติ หมายเลขโทรศัพท์ที่ติดต่อได้ ตามความจำเป็น
 - 2) วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ประกอบการฝึกปฏิบัติงาน
 - 3) แหล่งข้อมูลเพื่อการค้นคว้า หรือเรียนรู้ด้วยตนเอง
 - 4) อาจารย์พี่เลี้ยงประจำแหล่งฝึกที่คอยให้คำแนะนำ
 - 5) สภาพแวดล้อมและความปลอดภัยในการฝึกปฏิบัติงาน

หมวดที่ 5 การวางแผนและการเตรียมการ

1. การกำหนดสถานที่ฝึก

คณาจารย์ประชุมเพื่อคัดเลือกหน่วยงานหรือชุมชนที่ยินดีรับนักศึกษาฝึกปฏิบัติงาน โดยดูลักษณะงานที่เหมาะสมและมีความพร้อมดังนี้

- 1) เข้าใจ และสนับสนุนการฝึกปฏิบัติตามจุดมุ่งหมาย
- 2) มีความปลอดภัยของสถานที่ตั้ง มีความสะดวกในการเดินทาง และสภาพแวดล้อมที่ดี
- 3) มีพร้อมในการฝึกปฏิบัติงานตามคำอธิบายรายวิชา
- 4) การติดต่อประสานงาน กำหนดล่วงหน้าก่อนฝึก อย่างน้อย 1 เดือน

2. การเตรียมนักศึกษา

จัดประชุมนิเทศการฝึกปฏิบัติงาน มอบคู่มือการฝึกปฏิบัติงาน ก่อนการฝึกปฏิบัติงานอย่างน้อย 1 สัปดาห์ ซึ่งแจ้งวัตถุประสงค์ สิ่งที่คาดหวังจากการฝึกปฏิบัติงาน และวิธีการประเมินผล

3. การเตรียมอาจารย์ที่ปรึกษา/อาจารย์นิเทศ

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาประสานงานกับชุมชนหรือหน่วยงานต่างๆ เพื่อขอชื่อ ตำแหน่งของ อาจารย์พี่เลี้ยง หรือผู้ประสานงาน ประชุมอาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษา เพื่อชี้แจงให้รับทราบวัตถุประสงค์ สิ่งที่คาดหวังจากการฝึกปฏิบัติงาน ผลการเรียนรู้ของนักศึกษาในการฝึกปฏิบัติงานแนวทางการฝึกปฏิบัติงานช่องทางการติดต่อกรณีเหตุด่วน มอบเอกสารคู่มือ และประเมินผลการฝึกปฏิบัติงาน

4. การเตรียมพนักงานพี่เลี้ยงในสถานที่ฝึก

จัดประชุมหรือปรึกษาหารืออาจารย์พี่เลี้ยงและนักศึกษาฝึกปฏิบัติงาน เพื่อชี้แจงให้รับทราบวัตถุประสงค์ สิ่งที่คาดหวังจากการฝึกปฏิบัติงานเพื่อรับทราบถึงวิธีการบันทึกผลการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษามอบเอกสารคู่มือและแบบประเมินผลการฝึกปฏิบัติงานแจ้งหมายเลขโทรศัพท์ หรือ ช่องทางติดต่ออาจารย์พี่เลี้ยงประจำแหล่งฝึกปฏิบัติงาน อีกทั้งอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาจะต้อง ติดต่อกับอาจารย์พี่เลี้ยงอย่างสม่ำเสมอ

5. การจัดการความเสี่ยง

คณาจารย์ประชุมร่วมกันเพื่อประเมินความเสี่ยง ที่จะเกิดต่อนักศึกษา และก่อให้เกิดความเสียหาย ต่อหน่วยงาน เช่น ความเสี่ยงจากสถานที่ตั้ง สภาพแวดล้อม การเดินทาง ป้องกันโดยคัดเลือกชุมชน หรือ หน่วยงานที่มีความเสี่ยงน้อยที่สุด และกำหนดให้นักศึกษาปฏิบัติตามกฎระเบียบชุมชนหรือหน่วยงานอย่างเคร่งครัด

หมวดที่ 6 การประเมินนักศึกษา

1. หลักเกณฑ์การประเมิน

การวัดและการประเมินผล คะแนนเต็มทั้งหมด 100 คะแนน นักศึกษาต้องได้คะแนนไม่ต่ำกว่า 60% จึงจะถือว่าผ่านการประเมิน โดยแบ่งคะแนนออกเป็นดังนี้

1) จิตพิสัย การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานและมีเวลาปฏิบัติงานครบ 160 ชั่วโมง	10%
2) การเขียนรายงานการฝึกปฏิบัติงาน	60%
3) การมีส่วนร่วมในการออกหน่วยบริการชุมชน (จำนวน 2 ครั้ง)	5%
4) การนำเสนอผลฝึกปฏิบัติงาน	10%
5) การมีส่วนร่วมในการฝึกปฏิบัติงาน (เพื่อนประเมินเพื่อน)	5%
6) เล่มรายงานการฝึกปฏิบัติงานฉบับสมบูรณ์	10%

การคิดค่าระดับคะแนน (เกรด) โดยคิดเป็นค่าระดับดังนี้

ช่วงคะแนน	80-100	75-79	70-74	65-69
ค่าระดับ	A	B+	B	C+
ช่วงคะแนน	60-64	55-59	50-54	0-49
ค่าระดับ	C	D+	D	F

2. กระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา

1) ประเมินโดยอาจารย์ผู้ดูแลการฝึกปฏิบัติงาน โดยใช้เกณฑ์ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของรายวิชาการฝึกงานวิชาชีพเกษตรกรรมไทย

2) ประเมินจากรายงานผลการปฏิบัติงาน

3) สรุปผลการประเมินโดยคณะกรรมการจัดการฝึกปฏิบัติงาน

3. ความรับผิดชอบของพนักงานพี่เลี้ยงต่อการประเมินนักศึกษา

ประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาทั้งระหว่างฝึกปฏิบัติงานและเมื่อเสร็จสิ้นการฝึกปฏิบัติงานตามแบบฟอร์มการประเมินของคณะฯ

4. ความรับผิดชอบของอาจารย์ผู้รับผิดชอบประสานภาคสนามต่อการประเมินนักศึกษา

ประเมินผลนักศึกษาหลังจากเสร็จสิ้นการฝึกปฏิบัติงานตามแบบประเมินของคณะฯ โดยพิจารณาจากรายงานสรุปผลการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษา แบบประเมินพฤติกรรม และรายงานผลการฝึกปฏิบัติงานของอาจารย์พี่เลี้ยง

5. การสรุปผลการประเมินที่แตกต่าง

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาประสานงานกับชุมชนหรือหน่วยงานต่างๆ เพื่อทำความเข้าใจในการประเมิน หากเกิดความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาหาข้อสรุป

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม

1. กระบวนการประเมินการฝึกประสบการณ์ภาคสนามจากผู้เกี่ยวข้องต่อไปนี้

1.1 นักศึกษา

จัดให้นักศึกษาตอบแบบสอบถามการฝึกปฏิบัติงาน

1.2 พนักงานพี่เลี้ยงหรือผู้ประกอบการ

อาจารย์พี่เลี้ยงบันทึกงานที่มอบหมาย และรายงานผลการฝึกปฏิบัติงานในแบบฟอร์มและสุ่มถามด้วยวาจา

1.3 อาจารย์ที่ดูแลกิจกรรมภาคสนาม

อาจารย์ที่ปรึกษารายงานผลการให้คำปรึกษา ผลการดำเนินงานของนักศึกษาตามแบบฟอร์มรายงาน
ผลการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษา

1.4 อื่นๆ เช่น บัณฑิตจบใหม่

ติดตามความความก้าวหน้าในการทำงานของบัณฑิตที่ตรงตามสาขาวิชาโดยการสำรวจสอบถามจาก
บัณฑิต

2. กระบวนการทบทวนผลการประเมินและการวางแผนปรับปรุง

คณะทำงานฝึกปฏิบัติการประมวลผลการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษาจากผลการประเมินและ
ข้อเสนอแนะจากนักศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศ และจากอาจารย์ที่ปรึกษา ถอดเป็นองค์ความรู้ (KM)
นำเสนอรายงานต่อที่ประชุมคณะกรรมการหลักสูตรการแพทย์แผนไทย เพื่อพิจารณา และ นำเสนอต่อ
คณะกรรมการวิชาการเพื่อพัฒนาด้านวิชาการ และคณะกรรมการบริหารวิทยาลัยเพื่อการ จัดตั้งสนับสนุนการ
ฝึกปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม ในการนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงสำหรับการใช้รอบปีการศึกษาถัดไป และนำ
แสดงไว้ในรายงานผลการดำเนินงานของหลักสูตรต่อไป